

รถบรรทุกสินค้าเกษตรเวียดนาม กว่า 1,300 คัน ติดค้างชายแดนช่วงรอยต่อถูกระเบียบใหม่ ก่อวิกฤตการณ์ผ่านพิธีการศุลกากร

เมื่อใกล้เข้าสู่ช่วงเทศกาลตรุษจีน บริเวณด่านพรมแดนสำคัญหลายแห่งของประเทศเวียดนาม ได้ปรากฏสถานการณ์ที่नावิตกกังวล โดยมีรถบรรทุกขนส่งสินค้าเกษตรมากกว่า 1,300 คัน ต่อแถวเป็นระยะทางยาว และตักค้างอยู่บริเวณด่าน ไม่สามารถดำเนินพิธีการผ่านแดนได้ สาเหตุสำคัญเกิดจากการบังคับใช้นโยบายใหม่ของรัฐบาลเวียดนามที่เพิ่มมีผลบังคับใช้

ตามรายงานของสื่อมวลชนเวียดนาม ระบุว่า เมื่อไม่นานมานี้ เวียดนามได้บังคับใช้พระราชกฤษฎีกาเลขที่ 46/2026/ND-CP ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงและพัฒนาระบบการกำกับดูแลด้านความปลอดภัยอาหารให้มีความรัดกุมยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม ในขั้นตอนการนำไปปฏิบัติกลับประสบปัญหาที่ไม่คาดคิดกรมศุลกากรเวียดนามชี้แจงว่า แม้กฎหมายฉบับใหม่จะกำหนดระยะเวลาเปลี่ยนผ่านสำหรับการขึ้นทะเบียนข้อมูลผลิตภัณฑ์อาหารนำเข้า และการแต่งตั้งหน่วยงานตรวจสอบที่ได้รับอนุญาต แต่กลับไม่ได้กำหนดแนวทางการเปลี่ยนผ่านของ “กระบวนการตรวจสอบความปลอดภัยอาหารในระดับชาติ” อย่างชัดเจน ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญของระบบ ส่งผลให้หน่วยงานที่รับผิดชอบการตรวจสอบขาดแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน และไม่สามารถออกใบรับรองการตรวจสอบที่จำเป็นได้ในระยะเริ่มต้น ทั้งนี้ เมื่อไม่มีเอกสารรับรองดังกล่าว เจ้าหน้าที่ศุลกากรก็ไม่สามารถอนุญาตให้สินค้าผ่านพิธีการศุลกากรได้ เปรียบเสมือนการเปลี่ยนหลักสูตรการสอบใหม่ทั้งหมด โดยที่ผู้ตรวจข้อสอบยังไม่ได้รับเกณฑ์การให้คะแนนใหม่ ทำให้ผู้เข้าสอบทั้งหมดไม่สามารถเข้ารับการสอบได้

สถานการณ์ในลักษณะ “กฎเกณฑ์เปลี่ยนแปลงแล้ว แต่รายละเอียดเชิงปฏิบัติยังไม่ชัดเจน” ได้ก่อให้เกิดผลกระทบเป็นวงกว้างในหลายด้านพรมแดนของเวียดนาม โดยเฉพาะในวันที่ 30 มกราคม 2569 เพียงวันเดียว มีรถบรรทุกขนส่งสินค้าเกษตรติดค้างบริเวณชายแดนมากกว่า 1,300 คัน สินค้าที่รอการผ่านพิธีการส่วนใหญ่เป็นผลไม้สด ผักสด และสินค้าเกษตรแปรรูปขึ้นต้นหลากหลายประเภท

ผู้แทนจากบริษัทแห่งหนึ่งในกรุงฮานอย เปิดเผยว่า สินค้าผลไม้สดจำนวน 5 ล้อของบริษัทได้เดินทางถึงด่านตั้งแต่วันที่ 29 มกราคม 2569 แต่ยังไม่สามารถผ่านพิธีการได้ ส่งผลให้ต้องแบกรับค่าใช้จ่ายด้านการจัดเก็บในคลังสินค้าสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง และคุณภาพของสินค้ามีความเสี่ยงต่อการเสื่อมสภาพอย่างรุนแรงเนื่องจากสินค้าอยู่ในกลุ่มที่ต้องได้รับการสุ่มตรวจด้านความปลอดภัยอาหาร แต่จนถึงขณะนี้ยังไม่มีแนวทางและเกณฑ์การตรวจสอบที่ชัดเจน ทำให้ต้องรอคอยโดยไม่มีกำหนด

ขณะเดียวกัน บริษัทอีกแห่งหนึ่งซึ่งนำเข้าปลาแมกเคอเรลแช่แข็ง ประสบปัญหาในลักษณะเดียวกัน โดยแม้ว่าสินค้าจะมีใบรับรองการกักกันโรคครบถ้วนแล้ว แต่ก็ยังไม่สามารถดำเนินพิธีการศุลกากรได้ เนื่องจากข้อกำหนดใหม่ยังไม่ชัดเจน ส่งผลให้ต้องแบกรับค่าใช้จ่ายด้านพลังงานไฟฟ้าสำหรับตู้คอนเทนเนอร์ควบคุมอุณหภูมิสูงถึงวันละประมาณ 1.8 ล้านดอลลาร์เวียดนาม

เนื่องจากสินค้าเกษตรเป็นสินค้าที่มีลักษณะเน่าเสียง่ายและมีข้อจำกัดด้านระยะเวลา หากเกิดความล่าช้าในการขนส่งและจำหน่าย จะส่งผลให้ภาคธุรกิจต้องเผชิญความเสียหายจากการเน่าเสียของสินค้า รวมถึงภาระค่าเสียหายจากการผิดสัญญาทางการค้า และในบางกรณีอาจต้องเผชิญความเสี่ยงต่อการสูญเสียสินค้าเกือบทั้งล็อต

เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว สำนักนายกรัฐมนตรีเวียดนามได้มีหนังสือเวียนเร่งด่วน สั่งการให้ กระทรวงสาธารณสุขเป็นหน่วยงานหลัก ประสานความร่วมมือกับกระทรวงเกษตรและสิ่งแวดล้อม กระทรวงการคลัง และกระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า เพื่อเข้าดำเนินการแก้ไขปัญหาโดยทันที พร้อมทั้งเร่งอำนวยความสะดวก ในการผ่านพิธีการศุลกากร ขยายระยะเวลาการเปิดด่าน และจัดอุปสรรคด้านการตรวจสอบความปลอดภัยอาหาร

กระทรวงเกษตรและสิ่งแวดล้อมเวียดนามได้เริ่มดำเนินการร่วมกับมณฑลเตยนิญ (Tây Ninh) โดยใช้มาตรการชั่วคราว เพื่อคลี่คลายปัญหาสินค้าเกษตรตกค้างบริเวณด่านในพื้นที่ดังกล่าวเป็นเบื้องต้น ขณะเดียวกัน กระทรวงสาธารณสุขได้ออกแถลงการณ์เร่งด่วน ชี้แจงว่าสาเหตุที่หน่วยงานตรวจสอบบางแห่ง ระวังการให้บริการ เป็นเพราะยังไม่ได้มีการรับรองตามข้อกำหนดใหม่ พร้อมทั้งเผยแพร่รายชื่อหน่วยงานที่สามารถ รับตัวอย่างตรวจสอบได้ตามปกติ

นอกจากนี้ เพื่อรองรับสถานการณ์เร่งด่วนด้านอุปทานสินค้าในช่วงก่อนเทศกาลตรุษจีน ทางทางยังได้จัดตั้งสายด่วนแบบบูรณาการระหว่างหลายกระทรวง เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อข้อร้องเรียน และปัญหาเฉพาะรายของภาคธุรกิจได้อย่างรวดเร็ว

ณ ช่วงต้นเดือนกุมภาพันธ์ สถานการณ์ความแออัดรุนแรงที่สุดได้รับการบรรเทาลงในระดับหนึ่ง จากการแทรกแซงเชิงบริหารอย่างเข้มข้นของภาครัฐ อย่างไรก็ตาม ปัญหาเชิงโครงสร้างด้านกฎระเบียบยังไม่ได้ รับการแก้ไขอย่างสมบูรณ์ ผู้ประกอบการจำนวนมากสะท้อนว่า แม้สินค้าจะได้รับอนุญาตให้นำไปเก็บรักษา ในคลังสินค้าชั่วคราวได้แล้ว แต่ก่อนที่จะได้รับผลการตรวจสอบขั้นสุดท้ายและการอนุญาตอย่างเป็นทางการ ยังคงไม่สามารถนำสินค้าออกจำหน่ายได้ ส่งผลให้โอกาสทางการค้ายังคงสูญเสียอย่างต่อเนื่อง และมีความเป็นไปได้ที่การนำเข้าและส่งออกสินค้าเกษตรในช่วงก่อนเทศกาลตรุษจีนจะยังคงเผชิญภาวะคับคั่ง ในบางพื้นที่ต่อไป

แปลและเรียบเรียงโดย สปษ.ปักกิ่ง

แหล่งที่มา: <https://mp.weixin.qq.com/s/VLo614OIQ0TDFa9NflUS2w>

Visit Now:
WWW.OPSMOAC.GO.TH/BEIJING , WWW.FACEBOOK.COM/MOAC.BEIJING

Office of Agricultural Affairs Royal Thai Embassy, Beijing